

EDİTÖRDEN

Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye’de Yaşayan Diller Enstitüsü’nün uluslararası hakemli dergisi olan The Journal of Mesopotamian Studies (JMS) dergisinin Ağustos 2020 (c.5/s.2.) sayısını size ulaştırmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayı ile birlikte çok dilli akademik yayıncılıkta beşinci yılımızı doldurmuş bulunmaktayız. Bu sayımızda altı makale yer almaktadır. Bu makalelerden biri Türkçe, beşi de Kürtçe olarak kaleme alınmıştır. Kürtçe makalelerin üçü Kurmancî lehçesinde, ikisi de Soranî lehçesinde yazılmıştır.

Bu sayıdaki ilk makale Muna Yüceol ÖZEZEN tarafından kaleme alınan **Çukurova Araplarının Sözlü Edebiyatları Üzerine Gözlemler** başlıklı makaledir. Özen bu makalesinde sayıları tahminen bir milyon civarında olan Çukurova Arapları’nın sözlü kültürleri üzerine yaptığı saha çalışması ve derlemelere dayanarak, bu etnik grubun sözlü kültürlerini tasnif etmekte ve her bir tür üzerine gözlemlerini örnekler eşliğinde paylaşmaktadır.

Bu sayının ikinci makalesi Mehmet Nur Yavuzer tarafından yazılan **Lêkolînek li Ser Qewmîyeta Baba Tahir (Baba Tahir’in Kavmiyeti Üzerine Bir Araştırma)** adlı çalışmasıdır. Yazarın 2016 yılında savunduğu yüksek lisans tezinden üretilen bu makalede kimi zaman Kürt kimi zaman da Fars Klasik Edebiyatına dahil edilen Baba Tahir-i Uryan’nin edebi kişiliği, tasavvuf görüşü tanıtılmıştır. Makale aynı zamanda son yıllarda tartışmalara konu olan Baba Tahir’in kavmiyeti üzerine belgelere dayanan bir çalışma niteliği taşımaktadır.

Bu sayıda Kürtçenin Kurmancî lehçesinde yazılan bir diğer makale Mehmet YONAT tarafından kaleme alınan **Sîstema Dîyarkirina Zayenda Navdêran di Kurdîya Kurmancî de (Kurmancî Kürtçesinde Cinsiyet Belirleme Sistemi)** adlı makaledir. Yazarın doktora tezinden üretilen bu çalışma Kurmancî Kürtçesinde canlı ve cansız isimlerinin gramatik cinsiyetinin belirlenmesin sistematik bir şekilde incelenmiş ve sonuçta Kurmancî için bütün isimlerin gramatik cinsiyetinin belirlenmesi için bir sistem elde edilmiştir.

Hemin Omar AHMAD tarafından Kürtçenin Soranî lehçesinde kaleme alınan **Jîyan û Berhemî Resûl Mesfî (1823-1908) le Arşîvî Osmanî da (Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Resûl Mesfî’nin (1823-1908) Hayatı ve Eserleri)** adlı makalede Osmanlı’nın son döneminde yaşamış olan Kürt edib, eğitimci, alim ve fizikçi Resul Mesti (1832-1908)’nin hayatı ve eserleri arşiv belgeleri ışığında

incelenmiştir. Osmanlı arşivlerinde bulunan belgeler sayesinde Mesti'nin basılı ve kayıp eserleri gün yüzüne çıkarılmış ve bu eserler tanıtılmıştır. Bunun yanı sıra Mesti'nin mücütlik yönü ve bir eğitimci olarak tecrübeleri de aktarılmıştır.

Bu sayıdaki son makale Barzan Kanebi Taher Kürtçenin Soranî lehçesinde hazırlanan *Alfabey Kurdî û Pîî Latîni (Kürt Alfabesi ve Latin Harfleri)* adlı makaledir. Taher'in bu çalışması Kürt alfabesinin Latin harfleri ile kullanımı ve bu alandaki tarihsel sorulara yönelik bir çözüm önerisi sunmaktadır.

Numan YURT, *Ji Aliyê Perwerdenasiyê ve Analîzek li ser Menzûmeya Gûz Mewîjê (Eğitim Bilimleri Açısından Gûz û Mewîj Manzumesi Üzerine Bir Analiz)* adlı çalışmasında Klasik Kürt Edebiyatı'nın didaktik eserlerinden olan ve Şeyh Müşerref Xınuki (1926-2008) tarafından yazılan *Gûz û Mewîj* adlı didaktik manzumeyi incelemektedir. Yurt'un yüksek lisans seminer çalışmasının genişletilmiş ve eklemeler yapılmış hali olan bu makale, *Gûz û Mewîj* adlı menzumeyi eğitim bilimleri yönüyle analiz etmektedir.

Dergimizin bu sayısına Ön Kontrol aşamasındaki değerlendirmeleriyle katkı sunan Editör Kurulu üyelerine ve Değerlendirme aşamasında değerli görüşlerinin sunan sayı hakemlerine teşekkür ederiz. Bir sonraki sayımız olan c.6/s.1 sayısında yine değerli çalışmalar ile karşınızda olmak dileğiyle.

Doç.Dr. Yunus CENGİZ

EDITORIAL

We are pleased to bring you v. 5/2 of The Journal of Mesopotamian Studies (JMS), the international peer-reviewed journal of Mardin Artuklu University Institute of Living Languages in Turkey. With this issue, we have completed our fifth year in multilingual academic publishing. There are six articles in this issue. One of these articles was written in Turkish and five in Kurdish. Three of the articles in Kurdish are written in the Kurmanji dialect and two in the Sorani dialect.

The first article in this issue is titled *Observations on the Oral Literatures of Çukurova Arabs* by Muna Yüceol ÖZEZEN. In this article, Özezen classifies the oral cultures of this ethnic group and shares her observations on each oral culture species, based on fieldwork and compilations on the oral cultures of Çukurova Arabs, whose number is estimated to be around one million.

The second article of this issue is *A Research on Baba Taher's National Identity* written by Mehmet Nur Yavuzer. In this article, which was produced from the master's thesis defended by the author in 2016, the literary personality of Baba Tahir-i Uryan, who was sometimes included in the Kurdish and sometimes in Persian Classical Literature, was introduced. The article also has the characteristics of a documentary study on Baba Tahir's nationality, which has been the subject of discussions in recent years.

In this issue, another article in the Kurmanji dialect is *Gender Assigment System in Northern Kurdish* written by Mehmet YONAT. This study, which was produced from the author's doctoral dissertation, was systematically examined in determining the grammatical gender of the names of living and inanimate names in Kurmanji Kurdish, and as a result, a system was obtained for Kurmanji to determine the grammatical gender of all names.

In the article entitled *Rasul Masti (1823-1908) His Life and Works in Ottoman Archives*, Hemin Omar AHMAD examines in the light of archive documents, the life and works of the Kurdish literary man, educator, scholar and physicist Resul Mesti (1832-1908), who lived in the last period of the Ottoman Empire. Thanks to the documents in the Ottoman archives, the printed and lost works of Mesti were unearthed and these works were introduced by the author. In addition to this, Mesti's experiences as an inventor and educator were also explained.

The last article in this issue is entitled *Kurdish Alphabet and Latin Letters* written by Barzan Kanebi TAHER prepared in Sorani dialect of Kurdish. This work of Taher offers a solution for the use of the Kurdish alphabet with Latin letters and so doing tries to find answers to historical questions in this field.

In the article titled *An Analysis on the Poem Gûz û Mewij in terms of Educational Sciences* Numan Yurt examines one of the didactic works of Classical Kurdish Literature written by Sheikh Moşeref Khinuki (1926-2008). This article, which is the extended version of the graduate seminar work of the author, analyzes the poem named Gûz û Mewij in terms of educational sciences.

We would like to thank the editorial board members who contributed to this issue of our journal with their evaluations at the Pre-Control stage, and to the reviewers for their valuable opinions during the Evaluation phase. Hope to be with you again with new valuable works in our next issue, i.e. v.6 /1.

Assoc. Prof. Yunus CENGİZ